2.5. Η ΟΚΕ παροτρύνει την Επιτροπή και το Συμβούλιο να ωθήσουν στην επικύρωση της σύμβασης της Ρώμης όσο το δυνατό περισσότερες τρίτες χώρες, και ιδιαίτερα μάλιστα όσες χώρες διατηρούν ιδιαίτερες σχέσεις με την Κοινότητα, βάσει της Σύμβασης Λομέ ή άλλων συμφωνιών συνδέσεως, όπως εκείνες που καταρτίζονται σήμερα με την Ουγγαρία, την Τσεχοσλοβακία και την Πολωνία.

2.6. Μολονότι ενδέχεται να χρειασθούν ορισμένες διευκρινήσεις σχετικά με τη νομική βάση, η ΟΚΕ υποστηρίζει την πρόταση για απόφαση του Συμβουλίου.

Βρυξέλλες, 3 Ιουλίου 1991.

3. **Περαιτέρω παρατηρήσεις**

Μετά την έγκριση και την εφαρμογή της παρούσας πρότασης το τμήμα προτείνει να αναληφθεί κοινοτική πρωτοβουλία για την αναθεώρηση των συμβάσεων της Βέρνης και της Ρώμης (μέσω του Διεθνούς Οργανισμού Δικαιωμάτων Πνευματικής Ιδιοκτησίας) με σκοπό την ενδυνάμωση της προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας και των «συνόλων δικαιωμάτων».

Ο Πρόεδρος της
Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
François STAEDELIN

Γνωμοδότηση για την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου περί του δικαιώματος εκμίσθωσης, του δικαιώματος δανεισμού και ορισμένων δικαιωμάτων συγγενικών με τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας

(91/C 269/17)

Στις 5 Φεβρουαρίου 1991 και σύμφωνα με το άρθρο 100 Α της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την παραπάνω πρόταση.

Το τμήμα βιομηχανίας, εμπορίου, βιοτεχνίας και υπηρεσιών, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών της ΟΚΕ, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 5 Ιουνίου 1991 με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. Moreland.

Κατά την 288η σύνοδο ολομέλειας (συνεδρίαση της 3ης Ιουλίου 1991), η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε με μεγάλη πλειοψηφία, 4 ψήφους κατά και 2 αποχές την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. **Εισαγωγή**

1.1. Η πρόταση οδηγίας παρέχει ορισμένα δικαιώματα στους δημιουργούς, τους εκτελεστές καλλιτέχνες, τους παραγωγούς δίσκων και τους παραγωγούς ταινιών. Τα κράτη μέλη οφείλουν να παράσχουν δικαιώματα εκμίσθωσης και δανεισμού όσον αφορά λογοτεχνικά και μουσικά έργα, ζωντανές παραστάσεις, ταινίες και φωνογραφήματα. Αυτό σημαίνει ότι η πνευματική ή άλλη συγγενική ιδιοκτησία ενός συγκεκριμένου δημιουργού του παρέχει το δικαίωμα να μην επιτρέπει την εκμίσθωση ή το δανεισμό αντιγράφων των έργων του εκ μέρους τρίτων χωρίς τη συγκατάθεσή του.

1.2. Η πρόταση υποχρεώνει επίσης τα κράτη μέλη να παρέχουν στους δημιουργούς που κατέχουν το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας ορισμένα «συγγενικά δικαιώματα». Τα δικαιώματα αυτά περιλαμβάνουν την απαγόρευση ηχογράφησης ζωντανών παραστάσεων, την αντιγραφή φωνογραφημάτων, την απαγόρευση αναπαραγωγής και διανομής ταινιών και την αναμετάδοση εκπομπών.

2. **Γενικές παρατηρήσεις**

2.1.1. Η ΟΚΕ διατύπωσε παρατηρήσεις για το κεφάλαιο 4 (Δικαιώματα διανομής, εξάντληση και δικαίωμα ενοικίασης) της Πράσινης Βίβλου της Επιτροπής για τα «Δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και την πρόκληση της τεχνολογίας»([1]):

> «Το τμήμα επιδοκιμάζει το συμπέρασμα σύμφωνα με το οποίο, όσον αφορά για ηχογραφήσεις και μαγνητοσκοπήσεις, το δικαίωμα ενοικίασης είναι εγγενές και πρέπει να εκδοθεί σχετική οδηγία. Στο ερώτημα αν το δικαίωμα αυτό θα είναι δικαίωμα ελέγχου ή απλώς δικαίωμα για δίκαιη αμοιβή, η απάντηση θα πρέπει να είναι υπέρ του δικαιώματος ελέγχου ...»

2.1.2. Συνεπώς, η ΟΚΕ εκφράζει ικανοποίηση για τις διατάξεις της προτάσεως οδηγίας σχετικά με τις ηχογραφήσεις και τις μαγνητοσκοπήσεις· ειδικότερα επιδοκιμάζεται η πρόταση να θεσπισθεί το δικαίωμα ελέγχου. Μολονότι το κεφάλαιο 4 της Πράσινης Βίβλου αφορά κυρίως την ενοικίαση όσον αφορά ηχογραφήσεις και μαγνητοσκοπήσεις, το τμήμα επιδοκιμάζει την επέκταση της προτάσεως περί του δικαιώματος ενοικιάσεως σε όλα τα έργα με πνευματικά δικαιώματα, και τις προτάσεις σχετικά με το δικαίωμα δανεισμού και άλλα δικαιώματα, με την επιφύλαξη των παρακάτω παρατηρήσεων.

2.2. Η ΟΚΕ υποδεικνύει ότι τα άρθρα που θα απαιτήσουν τη μεγαλύτερη προσοχή από το Συμβούλιο θα είναι τα άρθρα 3 και 4 και συνεπώς τα επισημαίνει στις γενικές παρατηρήσεις.

2.2.1. Άρθρο 3: το δικαίωμα είσπραξης «δίκαιου μεριδίου», από το καταβαλλόμενο δικαίωμα για την ενοικίαση

2.2.1.1. Η ΟΚΕ παραδέχεται ότι το εν λόγω άρθρο είναι εξαιρετικά δύσκολο να συνταχθεί, ιδίως λόγω των αποκλίσεων των διάφορων εθνικών νομοθετικών μεθόδων και των δυσκολιών μετάφρασης των εν λόγω αποκλίσεων στις διάφορες γλώσσες της Κοινότητας. (Πράγματι, το πρόβλημα αυτό καθίσταται εμφανές από τις διαφορές στη μετάφραση των όρων adequate και équitable στα άρθρα 3 και 4, που έχουν προφανώς διαφορετική έννοια, αλλά αποδίδονται με την ίδια λέξη στό γερμανικό κείμενο.)

2.2.1.2. Συνεπώς, το κείμενο πρέπει να επανεξετασθεί πολύ προσεκτικά για να διασφαλισθεί:

— σαφήνεια — πρέπει να είναι καταληπτό σε όλες τις γλώσσες έτσι ώστε τα πρακτικά αποτελέσματα να είναι το ίδιο σε όλα τα κράτη μέλη,

— ελάχιστη παρέμβαση στο συμβατικό δίκαιο που να συμβαδίζει με ανάλογη αποζημίωση και δίκαιη εξισορρόπηση των συμφερόντων των δικαιούχων,

— αποφυγή του πολλαπλασιασμού των δικαιούχων των οποίων χρειάζεται η συγκατάθεση για τη συνήθη ενοικίαση και δανεισμό αντιγράφων των έργων όπου υπάρχουν πνευματικά δικαιώματα,

— ότι οι κάτοχοι δανειστικών δικαιωμάτων θα μπορούν να τα παραχωρούν έναντι αμοιβής που θα αποτελεί αντικείμενο ελεύθερων διαπραγματεύσεων.

2.2.2. Άρθρο 4: Παρέκκλιση από το αποκλειστικό δικαίωμα δανεισμού

2.2.2.1. Το δικαίωμα δημόσιου δανεισμού υφίσταται μόνο σε 4 κράτη και υπάρχουν πολύ μεγάλες διαφορές στις σχετικές νομοθεσίες. Σε ό,τι αφορά την εναρμόνιση, η πρόταση οδηγίας αναφέρει αποκλειστικά και μόνο ότι οι δημιουργοί πρέπει να λαμβάνουν «δίκαιο μερίδιο πληρωμής» (ποιά είναι η διαφορά μεταξύ «δίκαιου μεριδίου πληρωμής» και «δίκαιης αμοιβής»). Η σημερινή διατύπωση συνεπάγεται τουλάχιστον ότι η αμοιβή πρέπει να είναι ίση με εκείνη που μπορεί να λάβει κανείς κατόπιν ελευθέρων διαπραγματεύσεων για μια άδεια δανεισμού, αν δεν υπήρχε η εξαίρεση αυτή. Εάν είναι αυτή η πρόθεση, δηλαδή για παράδειγμα να επιτραπεί στο βρετανικό σύστημα που είναι πολύ λιγότερο γενναιόδωρο να συνεχίσει να λειτουργεί, τότε η διατύπωση θα πρέπει να επανεξετασθεί.

2.2.2.2. Ενώ αναγνωρίζεται ότι πρόκειται για μεγάλο βήμα αν ζητηθεί η καθιέρωση από όλα τα κράτη μέλη όχι μόνο ενός δημόσιου δικαιώματος δανεισμού αλλά και η απόκτηση κοινής βάσης για το σύστημα αυτό η ΟΚΕ δεν μπορεί παρά να διαπιστώσει ότι εάν διατηρηθεί η σημερινή διατύπωση του άρθρου 4 δεν μπορεί να γίνεται λόγος για εναρμόνιση του δικαιώματος δανεισμού. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η παρέκκλιση από το αποκλειστικό δικαίωμα δανεισμού είναι προαιρετική. Επομένως λόγω των διαφορών που υφίστανται σε ό,τι αφορά τον ορισμό της έννοιας του συγγραφέα μεταξύ των κρατών μελών, σε ορισμένα κράτη μέλη θα ισχύει η παρέκκλιση αυτή ενώ σε άλλα δεν θα ισχύει ούτε και για καλλιτέχνες ή παραγωγούς. Συνεπώς, οι πρακτικές επιπτώσεις του άρθρου 4 θα είναι διαφορετικές σε κάθε κράτος μέλος.

Σε συνάρτηση με τα παραπάνω η ΟΚΕ προτείνει στην Επιτροπή: α) να καθορίσει ότι το άρθρο 4 δεν ισχύει σε περίπτωση εγγραφής ήχου, κινηματογραφικών εργασιών, εγγραφής εικόνων ή εγγραφής εικόνων και ήχου και β) να αντικαταστήσει τις λέξεις: «τουλάχιστον στους δημιουργούς» με τις λέξεις: «τουλάχιστον στους δικαιούχους που αναφέρονται στο άρθρο 2, παράγραφος 1».

2.2.2.3. Η ΟΚΕ τονίζει ότι η χρήση του δικαιώματος δανεισμού δεν θα πρέπει να θέσει σε κίνδυνο τις δημόσιες βιβλιοθήκες μέσω της επιβολής υπερβολικών επιβαρύνσεων.

2.3. Στην πρόταση δεν γίνεται προσπάθεια εναρμόνισης της διάρκειας του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας. Η ΟΚΕ παραδέχεται ότι αυτό δημιουργεί δυσκολίες, ιδίως στα κράτη μέλη με διάρκεια προστασίας μεγαλύτερη από οποιαδήποτε διάρκεια προτείνει η Επιτροπή. Η περίοδος των πενήντα ετών μετά το θάνατο του δημιουργού, που προτιμάται κυρίως για συγγραφικά έργα, θα δημιουργούσε προβλήματα π.χ. στη Γερμανία όπου σήμερα ισχύει περίοδος εβδομήντα ετών, στη Γαλλία, εβδομήντα έτη για τις συνθέσεις μουσικής,

([1]) Γνωμοδότηση της ΟΚΕ 74/89 (ΕΕ αριθ. C 71 της 20. 3. 1989).

και στην Ισπανία εξήντα. Η ΟΚΕ αναγνωρίζει επίσης ότι η Επιτροπή έχει εκδηλώσει την πρόθεσή της να προτείνει την εναρμόνιση της περιόδου προστασίας στο εγγύς μέλλον. Ωστόσο, η ανυπαρξία οποιασδήποτε εναρμονίσεως έχει προκαλέσει μέχρι σήμερα πολλοστές προσφυγές στη δικαιοσύνη και έχει δημιουργήσει, στην πράξη, το μεγαλύτερο αριθμό εμποδίων στο ενδοκοινοτικό επίπεδο. Συνεπώς, η ανυπαρξία εναρμονίσεως της περιόδου προστασίας αποδυναμώνει σημαντικά την οδηγία.

2.4. Οι επιπτώσεις της εφαρμογής των διατάξεων σχετικά με το δικαίωμα δανεισμού συνεπάγονται οπωσδήποτε δημόσιες δαπάνες για τα κράτη μέλη. Τα κράτη μέλη που δεν προβλέπουν δικαίωμα δανεισμού ή στα οποία το δικαίωμα αυτό περιορίζεται στους πολίτες ή τους δημιουργούς της γλώσσας τους, θα πρέπει να αυξήσουν τις δαπάνες τους. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 4, εάν η φράση «ίση αμοιβή» σημαίνει ισότιμη, ύστερα από ελεύθερες διαπραγματεύσεις για τον καθορισμό της αντιπαροχής λόγω δανεισμού, τότε, ακόμη και τα μέλη, που διαθέτουν ένα σχετικά αμερόληπτο δημόσιο σύστημα για το δικαίωμα δανεισμού θα υποχρεωθούν να αυξήσουν τις δημόσιες δαπάνες καθώς και το κόστος λειτουργίας των βιβλιοθηκών. Η ΟΚΕ φρονεί ότι η εν λόγω οικονομική θεώρηση δεν θα εμποδίσει οπωσδήποτε την εφαρμογή της οδηγίας· ωστόσο τα κράτη μέλη χρειάζεται να την έχουν υπόψη στη διαδικασία του προϋπολογισμού τους.

2.5. *Τα συγγενικά με τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας*

Στο κεφάλαιο ΙΙ της πρότασης οδηγίας δεν υπάρχουν διατάξεις σχετικά με τη δευτερεύουσα χρησιμοποίηση αντίθετα από ό,τι συμβαίνει στο κεφάλαιο Ι σχετικά με το δικαίωμα εκμίσθωσης και δανεισμού. Ειδικά χρειάζεται να αναφερθούν κυρίως τα δικαιώματα σχετικά με την εκπομπή ή με την επανάληψη, ή με άλλη μορφή διάθεσης στο κοινό υφισταμένων έργων. «Και αυτά τα δικαιώματα εμπίπτουν», σύμφωνα με τη γνώμη της ΟΚΕ, «σε εκείνα του αρχικού δικαιούχου ή στην προστασία συγγενικών δικαιωμάτων.» Η ΟΚΕ παροτρύνει την Επιτροπή να υποβάλει αμέσως προτάσεις με σκοπό την εναρμόνιση στον τομέα αυτό.

3. **Ειδικές παρατηρήσεις**

3.1. *Προοίμιο*

3.1.1. Όπως προαναφέρθηκε στο σημείο 2.1, η ΟΚΕ υποστηρίζει ότι η οδηγία αυτή είναι γενικά αναγκαία, επειδή αποβαίνει προς το συμφέρον της Κοινότητας. Επίσης, φαίνεται ότι, σύμφωνα με το πνεύμα της Συνθήκης, όπως αυτή τροποποιήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ενιαία Πράξη, πρέπει να αποτελέσει θέμα που συνεπάγεται ψηφοφορία κατά πλειοψηφία και διαδικασία συνεργασίας. Ωστόσο, υπάρχουν ορισμένα ερωτήματα όσον αφορά τη νομική βάση. Στην Πράσινη Βίβλο, η Επιτροπή αναφερόταν μόνο στο άρθρο 100 Α ως πιθανή νομική βάση. Παρόλα αυτά, προσέθεσε το άρθρο 57(2) που έχει σχέση με τους ελεύθερους επαγγελματίες, αλλά φαίνεται να αφορά τα δικαιώματα εγκατάστασης, δεν προβλέπει όμως γενικές διατάξεις για την πρόνοια των ελεύθερων επαγγελματιών.

3.1.2. Η ένατη αιτιολογική σκέψη της πρότασης έχει διατυπωθεί ως εξής:

> «Ότι οι εν λόγω δημιουργικές, καλλιτεχνικές και επιχειρηματικές δραστηριότητες αποτελούν σε σημαντικό βαθμό δραστηριότητες ελεύθερων επαγγελματιών ...»

Μήπως η ανάλυση του τομέα αυτού θα έδειχνε ότι σε μεγάλο βαθμό οι εν λόγω δραστηριότητες αναπτύσσονται από μεγάλες εταιρείες; Αλλά οι καλλιτέχνες δεν είναι υποχρεωτικά ελεύθεροι επαγγελματίες.

3.2. *Κεφάλαιο Ι: Δικαίωμα εκμίσθωσης και δανεισμού*

3.2.1. Άρθρο 1: Αντικείμενο εναρμόνισης

3.2.1.1. Τα 1(2) και 1(3) δεν καλύπτουν τις περιπτώσεις δανείων μεταξύ επιχειρήσεων και βιβλιοθηκών, χρήσης για λόγους συσχετισμού ή δανεισμού για δημόσιες παραστάσεις.

3.2.1.2. Στο 1(2) ο ορισμός του όρου «εκμίσθωση» πρέπει να μελετηθεί προσεκτικά, προκειμένου να συμπεριληφθούν και οι «πωλήσεις» που εμπίπτουν στη σφαίρα της εκμίσθωσης.

3.2.2. Άρθρο 2: Πρώτος δικαιούχος και περιεχόμενο του δικαιώματος δανεισμού

3.2.2.1. Το 2(1) θα πρέπει να διατυπωθεί εκ νέου ως εξής: «Ο πρώτος δικαιούχος του δικαιώματος». Αυτός μπορεί και να εκχωρεί τα δικαιώματα. Ο δικαιούχος του δικαιώματος δανεισμού οιασδήποτε πνευματικής ιδιοκτησίας που καλύπτεται από το άρθρο αυτό, δεν είναι απαραίτητο να είναι το ίδιο πρόσωπο με τον κάτοχο του δικαιώματος. Η σχέση μεταξύ πνευματικής ιδιοκτησίας και των δικαιωμάτων που αναγνωρίζονται από την οδηγία δεν είναι σαφής, ιδιαίτερα όσον αφορά τους παραγωγούς ταινιών.

3.2.2.2. Στο 2(2) η έννοια των «έργων εφαρμοσμένης τέχνης» χρησιμοποιείται στη Σύμβαση της Βέρνης χωρίς να δίδεται ορισμός, και εδώ ο ορισμός είναι απαραίτητος. Ο όρος αυτός ισχύει για παράδειγμα και για τα συνήθη βιομηχανικά προϊόντα; Εν πάση περιπτώσει, μήπως θα ήταν προτιμότερο να αναφέρεται για τι είδους έργα ισχύει το δικαίωμα εκμίσθωσης και δανεισμού αντί του αντίθετου;

3.2.2.3. Σε ό,τι αφορά το άρθρο 3, βλέπε σημείο 2.2.1.

3.2.2.4. Σε ό,τι αφορά το άρθρο 4, βλέπε σημείο 2.2.2.

3.3. *Κεφάλαιο II: Προστασία στο πεδίο των συγγενικών με τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας δικαιωμάτων*

3.3.1. Άρθρο 5

Το άρθρο 5 ενδέχεται να δημιουργήσει διοικητικά προβλήματα. Από τη μια μεριά «η δεύτερη χρήση» μπορεί να αποτελέσει σοβαρή απειλή για την απασχόληση «ζωντανών» εκτελεστών. Από την άλλη, ελάσσονες εκτελεστές θα μπορούσαν να περιορίζουν αδικαιολόγητα εκπομπές μείζονος σημασίας και άλλα καλλιτεχνικά γεγονότα. Σε περίπτωση νέας εκτέλεσης που πραγματοποιείται από περισσότερους από έναν καλλιτέχνη, το πρόβλημα θα μπορούσε να επιλυθεί με την προσθήκη μιας διάταξης κατά την έννοια του άρθρου 8 της Σύμβασης της Ρώμης, η οποία διάταξη θα παρέχει στα κράτη μέλη το δικαίωμα να θεσπίζουν κανόνες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο οι εκτελεστές μπορούν να εκπροσωπούνται κατά την άσκηση των δικαιωμάτων τους.

3.3.2. Άρθρο 6

Οι διατάξεις του άρθρου αυτού ισχύουν μόνο για τους υπηκόους των κρατών μελών της Κοινότητας ή και τρίτων χωρών; Εάν ισχύουν και για τους υπηκόους τρίτων χωρών, ποιοί είναι αυτοί; Και με βάση ποιά αμοιβαιότητα;

3.3.3. Άρθρο 7

3.3.3.1. Υφίσταται παρέκκλιση από το γενικό δικαίωμα απαγόρευσης της διανομής αντιγράφων ενός έργου τέχνης που διατίθεται στην αγορά από τον ή με τη συμφωνία του δικαιούχου, δεδομένου ότι το δικαίωμα παύει να ισχύει μόλις το αντίγραφο ενός έργου τέχνης τεθεί σε κυκλοφορία εντός της Κοινότητας. Τούτο δεν συμφωνεί με το σχέδιο οδηγίας για τα προγράμματα των υπολογιστών, η οποία ορίζει ότι το σχετικό δικαίωμα παύει να ισχύει μετά την πρώτη πώληση ενός αντιγράφου έργου τέχνης οπουδήποτε στην Κοινότητα. Είναι άραγε απαραίτητο το γενικό δικαίωμα διανομής, από τη στιγμή που η πολιτική ανταγωνισμού της Κοινότητας είναι αντίθετη εν γένει προς τον έλεγχο των μέσων διανομής των προϊόντων που διακινούνται ελεύθερα εντός της Κοινότητας.

3.3.3.2. «Για να καταπολεμηθεί αποτελεσματικά η πειρατεία, η ΟΚΕ προτείνει να προστεθούν μετά τις λέξεις:

«στο κοινό με πώληση»: εισαγωγή, εξαγωγή, προσφορά, κατοχή για σκοπούς εμπορίας ή άλλους.»

3.3.3.3. Το 7(2) αποτελεί μια κωδικοποίηση των αποφάσεων του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (βλ. π.χ. υπόθεση 158/86) και θα μπορούσε να διαγραφεί.

3.3.4. Άρθρο 8(3)

Ποιός είναι ο σκοπός του αποκλεισμού αυτού;

3.4. *Κεφάλαιο III: Χρονική διάρκεια*

3.4.1. Βλέπε παραπάνω σημείο 2.3.

3.4.2. Άρθρο 10

Δεν έχει νόημα να γίνεται λόγος για τα χρονικά διαστήματα που θεσπίζονται από τη Σύμβαση της Ρώμης, διότι τα χρονικά αυτά διαστήματα είναι ελάχιστα. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν διαφορετικά χρονικά διαστήματα είτε μεγαλύτερης διάρκειας από τα ελάχιστα είτε όχι.

3.5. *Κεφάλαιο IV: Κοινές διατάξεις*

3.5.1. Άρθρο 11

Το άρθρο 11 ισχύει για τα υπάρχοντα έργα, αλλά θα είναι δύσκολη η εφαρμογή των νέων αυτών διατάξεων για τα έργα εκείνα για τα οποία ήδη έχουν συναφθεί συμβάσεις. Το άρθρο αυτό θα πρέπει συνεπώς να επαναδιατυπωθεί ώστε να εξασφαλισθεί ότι δεν αφορά υπάρχουσες συμβάσεις.

3.5.2. Άρθρο 12

Οι διατάξεις του άρθρου αυτού δεν εμπεριέχονται βεβαίως στον κατάλογο των οδηγιών που πρέπει να έχουν εφαρμοσθεί έως την 1η Ιανουαρίου 1993. Εάν ληφθεί υπόψη το χρονικό διάστημα που θα απαιτηθεί για να ολοκληρωθούν οι διαβουλευτικές διαδικασίες της Κοινότητας, για να ληφθεί η απόφαση του Συμβουλίου και για να εκπονηθεί η πολύπλοκη νομοθεσία εφαρμογής στα κράτη μέλη, η προθεσμία αυτή δεν φαίνεται εφικτή. Ωστόσο, η ΟΚΕ τονίζει την ανάγκη να αποφευχθεί η περιττή καθυστέρηση για την πρόταση αυτή.

Βρυξέλλες, 3 Ιουλίου 1991.

Ο Πρόεδρος της

Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

François STAEDELIN